defensione simlr stant et sunt in statu ppe
tue dãnatõis. et nisi de hmõi eorũ excessi
bus magna ꝓtritione penituerint ad vitã
eternã non possunt peruenire neqꝫ salui p
manere. ¶ xxiij ¶ Omnes vitã cõmunẽ
ducentes extra religionẽ approbatã. sunt
illi a quibꝫ saluator noster ꝓcipit esse ab
stinendũ. ⁊ tanqꝫ a falsis ꝓphetis attenden
dum. ¶ xxiiij ¶ Quilibet faciens ꝓtra iu
ra canõica peccat mortaliter ¶ xxv ¶ Nul
lus corpe validus absqꝫ cõmuni vtilita
te et necessitate potest extra veras religio
nes sine peccato elemosinas christifideli
um tollere ⁊c.

Reuocatio et abiu
ratio predictorũ articulorꝫ ⁊ conclusionũ.

Ego frater mathæus gradu ordi
nis fratrum ꝓdicatorũ ꝓfessus
Conuẽtus zwysmarien. Herb
burgen. dyocesis / puintie saxo
nie. cognoscens veram catholicam ⁊ apli
cam sedem anathematiso ⁊ abiuro omnẽ
hæresim. omnemqꝫ falsam ⁊ erroneã doctri
nam / in quodã meo opusculo tractulo seu
libello (incipiente Suppono me primo q
non intẽdo infrascripta neqꝫ quomodo
libet alia ꝓtinaciter defendere ⁊c: et sic fi
nientẽ. Et aliam specificat Johãnes an
dree. cuius inuentrices seu assumptrices
conscientiã peccatũ reputabãt vt inuenit
in glosa vtriusqꝫ sup dictũ capl'm. Et per
hæc patet responsio ad decimũ) maxime ad
decem ⁊ septẽ conclusiones puersas siue
assertiones. quarũ alie sunt hæretice. alie
erronee et alie scandalose ac piarũ aurium
offensiue / per me editas et manutentas /
in dicto peruerso opusculo siue tractatulo
aut libello contentas de qua hacten' in
famatus cõuictus / ⁊ sentẽtialiter cõdem
natus sum. Cõsentio sancte Romane ac
clesie ⁊ apostolice sedi Ac corde et ore pu
ris / profiteor eandẽ fidem et doctrinam
me tenere et credere. quã sancta mr̃ eccle
sia tradidit ⁊ firmauit. Jurans p sanctaꝫ
trinitatẽ ⁊ per hæc sacrosancta christi euan
gelia / eos qui ꝓtra hanc fidem orthodoxã
veniunt cum dogmatib' suis. eterno ana
themate dignos esse. Promitto etiam q
si egoipse aliquãdo contra hæc aliquid sen
tire docere aut predicare presumpsero / ca
nonum seueritati me submitto. Presenti
abiurationi per me lecte et plecte mãu p
pria me subscripsi. hancqꝫ meam cõfessio
nem et abiurationẽ coram vestra reueren
dissima paternitate dñe cardinalis aqui
legen. iudex et cõmissarie. reuerẽdisqꝫ pa
tribus dominis prelatis doctoribus et
magistris hic presentibus ad hoc speciali
ter vocatis ⁊ requisitis feci ⁊ approbaui /
ad futuram rei memoriam in testimoniũ
premissorum.

Tractatus eiusdẽ A
Cancellarij parisien. contra sectam flagel
lantium se ⁊c. sub aliquibus consideratio
nibus.

Lex christi dicit lex amoris quã
quã dominus / sicut dicit Au
gustinus voluit paucissimis
sacramentis esse contentam
Et inde culpat eos qui seruili
bus eam ꝑmunt oneribꝫ / conformiter ad
illud primi pastoris Petri Actuum. xv.
Quid temptatis deũ. Imponere iugum
sup ceruices discipl'orꝫ / qõ neqꝫ nos neqꝫ
patres nostri portare potuim'. Sꝫ p gratiaꝫ
dñi nr̃i iesu xpi credim' saluari. quẽadmo
dũ ⁊ illi. O piũ verbũ certe. verbũ oi acce
ptõie dignissimũ ¶ Lex xpi nõ mun' delet
in cultu suo vitare supstitiões gentilium
et idolatrarũ / ꝑsertim crudeles ⁊ horren
das qꝫ antiqua lex. in qua tamẽ prohibi
tio fit per expressum Deuteron. xiiij. vbi
dicit fil ij. Estote dñi dei vr̃i nõ vos inci
detis. Glosa. nõ velitis in aliq̃ ydolatris
assimilari. Et in hebreo hꝫ. Non vos lace
rabitis hoc aũt faciebãt ydolatre. sicut hẽt
iiij. Reg. xviij. Ubi dr̃ q incidebãt se iux
ta ritũ suũ cultrꝫ ⁊ lãcieolis / donec pfunde
rent sanguie. Cõptũ siq̃dez est et traditũ
homicidas illos ⁊ apostatas demões eẽ cu
pidos effusionis sanguis. pꝫtim hũani.
¶ Lex aliq̃ q̃nto ẽ iniquior ⁊ demonijs ob
sequẽtior. tãto sp inuenit crudelior ⁊ ama
rior. Patz i illis q̃ filios suos ⁊ filias im
molabãt demonijs. Hinc dñs ait p ꝓphãꝫ
Seruietis dijs alienis / q̃ nõ dabunt vob
requiẽ. xps aũt ex gra sua. sicẽ notat l dicto
petri prius allegato / voluit nos mirificor
diter saluare p sanguinẽ suũ sel' effusuꝫ / p
quã fact' est nobis a deo sapia. iusticia. sã
ctificatio ⁊ redẽptio ¶ Lex xpi maximaꝫ B
sortit virtutẽ ex mia ⁊ gra sua. cui' gre vasa
sunt sacra noue legis / ex virtute opis ope
rati. ⁊ iõ q̃cq̃d auertit a sacris suscipiẽdis

præstim a sacramento confessionis. velet reijci fideliter. Constat autẽ per experientiam. q̃ talis se flagellãtes nõ curãt ꝗ sacramẽto ꝓfessionis vel penie sacramẽtalis dicentes q̃ hec flagellatõ potior est ad velendum peccata q̃ quecunq̃ confessio. imo eam equiparant nonnulli/ vel preponunt martirio. quũ facim̃ inquit voluntro fũdẽdo sanguinẽ. ꝓpriũ qꝗ ab alijs martires pati cogebant. Formidandũ tamen istic est ne apud personas clericales. ⁊ in locis sacris/ causet hec pollutio sanguis. vel excommunicationẽ vel irregularitatẽ vel cõtaminationem/ et profanationẽ in eisdẽ locis sacris. Lex christi prohibet sollicite/ penitentias publicas dandas esse clericis sacerdotibus et prelatis. propter reverentiam status clericalis. quanto minus debent tales persone suscipe penitẽtias huiusmodi publicas. sicut sunt vt ferẽ multi de numero se flagellantiũ. qui licet videãtur celare se. tamen satis ꝗnoscũtur. Similiter diceretur de personis insignibus in vtroq̃ sexu/ ve seruanda insup verecundia iuuencularum. et iuuenum illic se venudantiũ/ et de nõ infrigenda grauitate virorum/ vel auctoritate minuenda parẽtum. Lex xpi. si videatur flagella indulgere/ iuxta illud. Ecce ego in flagella paratus sum/ nihilominus circunstatie debent apponi. quibus rationabile fiat obsequium nostrum. Una q̃ huiusmodi flagellatio fiat iudicio superioris imponentis talem penitentiaz/ et q̃ ab altero fiat / et moderate et sine scandalo ⁊ ostentatione ac sine sanguine/ iuxta traditiõem B. parisiensis. quem admodũ fit huiusmodi flagellatio in religionibus approbatis. ⁊ ab aliquibus deuotis personis. Sed aliter longe videmus in illis que reprobamus flagellis obseruari. Lex xpi declarata per ecclesiam. cuius auctoritas maior est in sua ꝓsuetudine/ dicente sancto Thoma/ q̃ sit auctoritas vnius doctoris. sicut Hieronimi vel Augustini semper sectam flagellantium se reprobauit/ postq̃ insurgere videbatur in diuersis mundi partibus. et hoc de memoria plurium hominũ viuentium. ⁊ in lothoringia q̃ in almania/ et in francia pluribus in locis. iuxta narrationes hominum et chronicas francie/ ac scripturas fidedignas. Lex christi frequenter prohibuit multas obseruatõnes begardorum et begardarum / que in prima sui introductõne ꝓtendebant speciem magne religiõis. ac multi fructus spiritualis in animabus/ ⁊ exempla salutis atq̃ austeritatis. Prohibuit inquam propter sequelas malas et mlras. que sub hoc pretextu fieri sunt inuẽte. Non enim ẽ malum quod subsistere posset si nõ aliquã speciem haberet in se boni. Propterea fallit hec argumentatio. Prouenirũt ex hac secta flagellatorũ multa bona. non igit̃ tollenda vel reprobanda. Lex christi/ nedum ordinat hominẽ ad deum. sed etiam ad primum/ et ad principem seu prelatũ suum. ꝓpterea non debet qualiscunq̃ ritus introduci per populos/ qui possit causare seditionem/ vel partialitatem vel suspitionem. sed debent omia regulate fieri et ordinate/ de mãdato ⁊ ordinatione superioris. vt nullaten̄ ordo hierarchic̄ confundat̄. qꝗ fieret si q̃libet ad arbitriũ suuz posset instituere vel fouere nouuz ritũ sine duce/ sine lege stabili/ sine ordine. vbi sunt iuuenes et / virgines/ senes cum iunioribus simul in vnũ diues et pauper. ⁊ illoz turba magna. de quibus ait Ecclesiastes. Stultorum infinitus est numerus. Lex Lex christi sufficiẽter data est in ꝑceptis decalogi/ quorum obseruatõ facta cum bona simplicitate. et vt ita dicitur grossa fide/ satis est ad salutem presertim laicorũ et popularium/ absq̃ noua grauissimorũ onerum impositõe. Iuxta illõ christi. Si vis ad vitam ingredi. serua mandata. Nec valet si dicatur q̃ populares suscipiunt volũtarie tales flagellationes sine ꝑcepto alio. dum inuenitur q̃ ipsi diuina precepta literius in multis inde contemnunt. Est enim contumax humana natura/ que postq̃ destituta est ab origialis iustitie statu. cupidius fertur in illa q̃ sunt adinuẽtiõis sue q̃ que sunt diuine iussiones. Et hic est vnus superbie gradus. quẽ apud religiosos loquitur Bernardus inuenitri. dum plus gaudent in abstinentia vel oratiõe particulari spontanee sumpta q̃ in tota regulari disciplina. Lex christi sufficienter ab apostolis et sacris doctoribus explicata/ non inuenitur tales nouitates flagellantium se constituisse/ predicando vel aliter. sed potius reprobasse

tanq̃ sũspectissimas ⁊ periculosissimas. et q̃ vergere possunt in scandalũ christianorũ/ apud iudeos. saracenos ⁊ paganos. tanq̃ lex christi sit austera. crudelis. et in sanguinibus: non in miserationibus enutrita.

¶ Lex ꝓpi wcet ex ꝑmissis ⁊ sibilus multi prelatos ecclie pastores ⁊ wctores. imo et principes/ q̃ sectã hmõi cruentã ⁊ sanguinolentã (gallice sanglate) studeant et laborent wstruere seu compescere. tam bonis predicatõibus ⁊ bonis suasiõibus/ q̃q̃ censuris nedũ ecclesiasticis/ ꝯ etiã temporalibus. more ꝑdecessor. attento q̃ sub hoc velamine ac ꝓtextu pœnitẽtie. fiunt inuisera mala. sicut expti testant. Insurgunt hereses. vilipendunt ꝓprij sacerdotes/ cõtẽnuntur ꝓfessiones et pnie sacramẽtales. extorquent wlosis modis pecunie/ oca que pigros occidũt nutriunt. Silemus õ furtis ve stupris ⁊ adulterijs. ve periculis q̃ sunt in falsis fratrib⁹ ⁊ fraudulentis solicitatõibus. ad omne facin⁹ atq̃ flagiciũ. ita vt bonis ⁊ malis hincinde statera iusta vel eq̃lance pensatis/ mala multo plꝰ q̃q̃ bona parturire cognoscat hec secta/ se flagellãtium/ pridẽ ⁊ pluries iã dãnata. Propterea dũ repullulat vel excrescit to to studio fundit⁹ euellenda ꝓterendaq̃ censetur.

E ¶ Verũ qm̃ oportz in hoc malo iã radicato ⁊ qõ latissime serpit ꝓcedere pedetẽtim et caute dum q̃tunt eradicari zyzania flagellator hmõi/ simul euellat ⁊ triticũ prius semiatũ boni salubrisq̃ verbi dei. Notetur igit cautela q̃druplex infrascripta.

¶ Fiat in primis exhortatio vehemens et crebra/ de ⁊ sup auctoritate sacri concilij. dum illud est. Similit de auctoritate pape et ecclesie romane/ q̃tinus quilibz habeat ꝓmptitudinẽ animi/ parere vel obedire mandatis vel institutõib⁹ seu consilijs predictorũ. quemadmodũ facit egregius et feruidus ꝑdicator magister Vincenti⁹ sicut patet ex litteris ꝓpria manu subscriptis nouissime missis Constantiã. In q̃tidianis inquit recõmendatõnibus sacri et vniuersalis concilij constancien. quas facio post sermonẽ/ docui ⁊ doceo omnes fideles/ summittere omnia facta et verba/ ac etiam scripta/ determinationi ac etiam correctioni eiusdem sacri concilij. Subdendo. Et sic facio in omnibus factis et dictis/ ac etiam scriptis meis. Hec ibidẽ que manifestant discretam humilitatem. et humilẽ discretionem tanti viri/ que discretio posita est a sanctis patrib⁹ ductrix aurigaq̃ virtutum. dum instar venoti hernardi plus alieno q̃q̃ ꝓpio credit iudicio.

Porro non est formidandũ retractationis (que forsitã opponetur) opprobrium. Sit in exemplo beatus Augustinus. cuius retractatio nec inhonorauit eum/ nec auctoritatis dictorum suorũ robur euertit. Nihil enim vt quidam ait/ efficacius ad docendum/ q̃q̃ verbum verax. simplex ⁊ humile. nihil habens fictionis vel superbe presumptionis admixtum. quoniaz deus est qui cum simplicib⁹ graditur. dans eis gratiam et virtutem vlteribus suis/ sine qua laborat in vanũ lingua loquentis ¶ Fiat ostensio quemadmodũ fuerũt quandoq̃ inchoata pia deuotione. que processu temporis inueniuntur deteriores exitus accipere. vel propter scandalum pusillorũ. vel propter scientie defectum. sicut loquitur de quibusdam apostol⁹. Testimoniuz inquit perhibeo eis. quia zelum dei habent sed non scõm scientiam. Fiat itaq̃ sic docendo. sic predicando/ q̃ non ita reproba bũtur persone singule que ꝑsentibus temporibus flagellauerunt se/ q̃ videãtur nũc damnande vel penitus execrande. dummodo deinde obediant monitiõi salutari/ inculcando quemadmodum melior est obedientia q̃q̃ victime. Et q̃ iussione diuina in omni sacrificio tuo sal offeres. ¶ Fiat exhortatio diligens et vehemens/ sup laudibus patientie que perfectum opus habet. preferendo eam talibus vltro acceptõ flagellatiõibus. Juxta quod loquitur Augustinus cõformiter ad senecam/ q̃ aduersitates seculi huius. non tam infligende sunt. q̃q̃ dum euenerint patienter tolerande/ faciendo per patientiam ve necessitate virtutem. Non sum taz vemens inquit seneca vt egrotare velim. sed si egrotãduz est patienter telerabo Debebũt proinde numerari diligẽter atq̃ sigillatim tribulationes varie. nunc temporales. nũc spirituales. que assidue nobis dant et ingerunt velimus nolimus patientie materiam. cuiusmõi sunt infirmitates paupertates. vexatõnes. angarie. mortes pentũ atq̃ filior. bella. rapine. incẽdia vetractõnes. ꝓtumelie. labores manuũ ĩ agricol⁹ et

mechanicis.temptationes sursum varioꝝ peccatorum quando intus pugne et foris timores. Et ꝗs cunctas huiusmodi tribulationes dinumeret?que tot et tales sunt ꝗ non oporteat nouas superinducere.'quoniam satis esset tolerantia fortis tribulationum huiusmodi quotidianarum ꝑ purgatione magna peccatorum/presertim ad iuncta contritione ⁊ humili confessione in re vel ꝓposito/tempe et loco. Iuxta qõ rogabat quidam. Fiat pars purgatiõis mee purgatorium meum/labor quo hic per singulos dies exerceor. Et profecto sic est. plꝰ aliquando valet pia flagellorum dei sb eꝰ manu tolerantia sine murmure.sine reprehensione diuinorum iudicioꝝ.sine rancore vel odio contra superiores suos.vel alios affligentes se iuste vel iniuste. cꝗ si manens iracũdus et ipatiẽs ne dũ flagellaret seipm ad sanguinẽ ſz laceraret⁊ decerperet membratim ad mortem]. Imo sicut nõ licet hominem seipm ꝓpria autoritate mutilare vel castrare.nisi pro sanitate totiꝰ corporis consequenda.sic nec licet vt videtur ꝗ a seipo quis sanguinem violenter eꝗciat nisi causa medicine corporalis. Alioquin simili ratione posset se homo cauterisare ꝑ ferrum ignitum/qõ adhuc nemo posuit vl concessit/nisi forsitan idolatre vel falsi christiani quales reperiuntur in india/q̃ se putant baptisari debere per ignem Fiat in speciali velut in quadaz radice prouisio soleres et exacta circa societatem illam multũ numerosam a qua videtur incboata.vl sal tem multum continuata⁊ obfirmata flagellatio talis. Unde cum dicant se sub obedientia esse/primitus imperandum est ꝗ desistant/et desistere suadeant alios/sub moderatione que dicta est videlicet nisi vel q̃ usꝗ sacrũ cõciliũ vel ecclesia rõana mãdauerit l tolerauerit hec fieri.allegando regulã moralẽ ꝗ vbi dubitatio surgit de aliq̃ actu an possit licite fieri vel omitti.tutius est omittere cꝗ facere. Presertim vbi factio generare cernitur scandalum aliorum/ vnde est illud apostoli. Si esca scãdaliset fratrẽ tuum non manducabo carnes in eternum Videretur proinde numerus talis coartãdus/et solicite purgandus.ne sub eoꝝ multitudine etiam bonorum / mali et reprobi delitescant. Deniq̃ populus quando erigitur ad nouitates.ille sunt illis ingerẽde. in quibus est tuta salubris cꝗ deuotio sicut de misericordia sanctoꝝ et recursu ad eos/ vt ad angelum proprium custodem. Ad sãctum cuius nomen persona gerit. Ad illaz matrem dei.et virginalem sponsum suum Joseph numerando prerogatiuas eorum Proinde si predicandum fuerit de finali iudicio.vel antichristo fiat hoc in generali.concludendo ꝗ in morte quilibet habet suum iudicium proximum et incertũ. Ex si quis inducere voluerit miracula noua super antichristi aduentu proximo'Noꝰ tet ꝗ mundus senescens patitur fantasias falsorum miraculorum. sicut homo senex fantasiatur in somno. Propterea sunt nũc habenda miracula valde suspecta nisi ferã prius examinatione diligenti Obseruãdum preterea summopere videtur apud tles de societate ꝗ nullo modo viuãt oãiose/ si laborare possint vt sint admõitionẽ ⁊ exẽplar laborantium vt preterea nihil agant contentiose et velut ex vituperio et cõtemptu prelatorum maiorum et minorum vel aliquorum generaliter clericorum.neꝗ in predicationibus faciendis.neꝗ in confessionibus audiendis. Propterea debent in omni loco quo primo veniunt primiꝰ habere collocutionem et beneplacitum cũ ecclesiasticis, vel eorum capitibus ne scisma forsan fiat laicorum ad clericos vel ecõtra. Tandez si forte senserit doctor insignis magister Uincentius/non posse conuenienter super premissis salubriter et efficaciter prouidere.videtur consultius vt ad tempus segregaret presentiam suam. effugiẽs tantam societatem quod si posset/visitãdo sacrum concilium vel altera occasione sibi sumpta. Hec interim notata sunt velut in quodam transcursu magis ad remorandum cꝗ docendum.xviij. Julij. Anno domini. M.cccc.xvij. Constañ.tpe conciliij.

Sequitur epistola

missa magistro Uincentio ordinis predicatorum.dei seminiuerbio feruentissimo. coram se flagellantes.per magistrum Johannẽ de Gerson.

In Dominatissimo doctori et ꝑdicatori zelanti.salutem animarum Magistro Uincentio de ordine fratrum predicatorum patri meo in xpi caritate dilectissimo Jo.de ger.